

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quandonam obligatio promissionis est nulla, vel cessat. Caput Nonum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

TERTIVS CASVS.

Rei pluribus promissa, & ab ipsa acceptata cui attribuenda?

34. Si eandem rem promittas successive duobus, tribus, &c. iis legitime acceptantibus. Primo tradere eam debes, etiam si iuraveris tradere secundo, vel tertio. Ratio est, quia promissio facta secundo, vel tertio illicita est, posita promissione facta primo. Juramentum autem non est vinculum iniquitatis.

35. Non fiet cum promissis primo, rem, illamque ipsi non tradideris, promittas deinde secundo, & huic etiam tradideris, quamvis enim tu sic peccaveris? (ad quid obligeris, sicam inferius; a) tamen, quia per traditionem secundam rem facit tuam, ipsi erit, & hic inultum valet illud vulgatum Juris. Multa facta tenent, quamvis fieri prohibeantur. Ita Azor, b & ita nos alibi. c

QVARTVS CASVS.

Pereunte ro promissa, quid debeatur Promissario, qui iam acceptavit?

36. Id explicabitur planius, si sic figures hunc casum. Titius promissit Cajo unam ovem ex duabus, vel tribus, vel centum, quas habet, ad electionem ejusdem Caji. Ante electionem vero altera ex illis duabus, vel plures ex illis centum perire sine Titii culpa, Inquiro, an nihilominus Titius debeat dare ovem unam ex illis, quae superstites sunt?

37. Respondeo. Recte inquiris (ante electionem) nam post electionem a Cajo factam id certum est, te ad nihil obligari, quia tunc, sicuti post electionem illa electa Cajo debetur, ita ipsi pereat, congruum est. Recte item notasti (sine Titii culpa.) Si enim ejus culpa perire, seu perire, debet sane superstitem dare, vel omnibus pereuntibus, pretio compensare: id enim damnificatio ex culpa Titii facta, omnino exposcit. In casu ergo proposito distinguendum est: si enim una, vel aliquot perire sine culpa Titii, idque ante electionem Caji remanente altera, vel aliis obligatur Titius ex iis, quae superstites veniunt, tradere, etiam si illa, seu illae, quae perire, fuerint viliores. Ita Bonacina, d quia non Tamburinus de Sacramentis.

dum facta electione, illae oves Titio perire, & Cajo non est defraudandus de re ipsi promissa. Azor e tamen benignius loquitur, dicens, sufficere, si Titius donet valorem ejus, quae sine ipsius culpa perit, & pati modo Turrianus f dicens, sufficere, si donet aliam similem ei, quae perit. Si vero omnes perire, tunc ad nihil debet obligari Titius, nec mirum, quia sine sua culpa deficit materia tota promissionis.

38. Quando autem tum hic, tum alibi dicimus adesse obligationem, semper intellige de illa obligatione, quam ejusmodi promissio inducit, sive ex Infidelitate, sive ex Justitia, sive ex alio capite juxta superius explicata.

CAPUT VIII.

De illis ultimis verbis descriptionis, Promissionis (in cujus utilitatem res facienda est.)

Hæc satis sunt explicata per occasionem in superioribus, & præsertim cap. 7. paragr. 4.

CAPUT IX.

Quando, & quatenus obligatio Promissionis, vel est nulla, vel cessat.

1. Absoluta tractatione de Natura, & Conditionibus promissionis, ea duò breviter sunt indicanda, quae in præsentis titulo proponuntur.

2. Quoad prius ergo. Regula generalis est Promissionem, & Donationem ante traditionem, esse invalidam, nullamque parere obligationem, quando, vel Primo est de re illicita, vel Secundo, quando ex ejus observatione daretur occasio peccandi, vel Tertio, quando est ex jure positivo, irritata, quae partim dicta sunt cum egimus de Juramento, g Lib. 3. in & Voto h partim ex dictis, & dicendis facile colligi possunt. Decal. c. 7. §. 2.

3. Quoad posterius. Promissionis obligatio orta, sive ex Fidelitate, sive ex Justitia, modo superius explicato, cessat. Primo, ut ibidem dictum est, remissione Promissarii. Secundo, ut etiam dictum est ibidem, cessatione finis principalis promittendi. Tertio, (quod,

(quod, & ibidem explicui) quando res promissa mutata est sine promittentis culpa, in illicitam, in impossibilem, in inutilem. Quarto, quando circumstantiæ sunt notabiliter mutatae, quod & alibi a etiam explicuimus. Quinto, denique ex illis iisdem causis, ob quas revocari potest Donatio, de qua re dicam in Tract. de Donat. c. 6.

a Lib. 3. in
Decal. c. 3.
§. 4. n. 5.

4. Interdum autem obligationem solum suspendi, quia fortè solum ad tempus res à Promissario remissa sit, vel mutata, res est per se manifesta. Ut etiam manifestum est, solam partem esse tradendam, quando res promissa est dividua, cessare autem obligationem tradendi partem ineptam, ut etiam superius indicatum est, & dicemus iterum cum de Donatione.

b Onnate

4. Ex dictis cum Onnate, b aliisque Col. T. 2. tr. 9. lige sequentia. Primò, si promissisti gladium d. 29. s. ff. ei, qui deinde in amentiam incidit, non obligaris, immo, nec debes promissum servare, 155. Mol. quia illi gladius esset damni causa. Adverto, d. 272. n. si tibi usus esse debet gladius, ejus pretium 2. Less. l. 2. Domino deberi, & semper teneri te, vel ser. c. 18. d. sub. vare illum ei in aliud tempus, vel tradere illum, vel ejus pretium Curatori: nam per 10. Dia. amentiam is non amisit Jus ad rem sibi promissam.

105.

5. Secundò, si duo sibi invicem aliquid promiserunt, sive colligatae fuissent promissiones in unum contractum, qui solet esse sic: Hoc tibi liberaliter promitto, & tu pari modo hoc mihi liberaliter promittis; sive non colligatae, sic: Ego promitto hoc tibi, sed tu sine memoria istius meae promissionis aliquid promittis, Si, inquam, sic mutuo sibi, duo promiserint, si alter

non impleat, nec teneatur alter; quia hæc justa causa censetur, ut, te revocante tuam promissionem, ego meam revocem: sic Molina, c. quicquid dicat Navarrus. d

6. Tertiò, Is, qui tempore promissionis erat amicus, si ante traditionem superveniat inimicitia mortalis, non teneatur ad promissionem, quia in promissione semper imbitur, ex mente interpretativa Promittentis, carentia tantæ inimicitia, esto peccet aliquando peccato scandali, &c.

7. Quarto, Sponsi non tenentur ad servandam promissionem Sponsalium, si res notabiliter mutentur. Sed de hac re nos fusè in Tr. de Sponsal. diximus lib. 8. matr. tr. 3. c. 5. §. 8.

8. Quinto, Is, qui alteri promittit pecuniam, etiam in elemosynam, & deinde incidit in egestatem, non obligatur illam elargiri, &c.

9. Sexto, Si alicujus filius est in gravem infirmitatem lapsus, unde assistentis Patris indigeat, non teneatur Pater ad exequendas illas operas alteri fortè liberaliter promissas, quæ ejusmodi assistentiam impediunt; siquidem, intendere Filio, est præceptum, Promissio illa fuit voluntaria. Immo tanta posset esse ægrotantis necessitas, ut etiam alias obligationes ex præcepto superare

posset, ut suo loco in Tract. de Legibus explicari solet.

§ 10 §

106

FINIS TRACTATUS NONI.

TRACTATUS